

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Braga Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Braga Oleg xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 24.08.2018 – 25.11.2019;

Instanța de apel: 11.01.2020 – 16.06.2020;

Instanța de recurs: 17.12.2020 – 21.04.2021.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi (sediul Bender) din 25 noiembrie 2019, a fost încetat procesul penal în privința lui Braga Oleg în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului constituie contravenție.

A fost încetat procesul contravențional în privința lui Braga Oleg în baza art. 354 Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că Braga Oleg la data de 09 ianuarie 2018 între ora 00:00 și 01:00, aflându-se la terasa barului „La Crîșma”, situat pe adresa r-nul Anenii Noi, s. Varnița, str. Tighina, 68, adică în loc public, fiind în stare de ebrietate alcoolică încălcând grosolan ordinea publică și din intenții huliganice, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, din motivul unor relații ostile cu cet. Rozlovan Iaroslav, locuitor al s. Varnița, apărut la fața locului, i-a aplicat două lovituri cu pumnul în regiunea feței, provocând ultimului dureri fizice.

Acțiunile lui Braga Oleg, au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei.*

2.1. Instanța de judecată, constatând că învinuirea înaintată lui Braga Oleg și fapta incriminată acestuia, nu corespunde materialelor din dosar

și probelor cercetate, și că în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, a conchis că acțiunile inculpatului Braga Oleg urmează a fi încadrate în baza art. 354 Cod contravențional, *huliganism nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, acțiuni ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.*

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Braga Oleg să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 900 unități convenționale, echivalentul a 45 000 lei.

În motivarea apelului a indicat, că prima instanță, nu a apreciat corect probele administrate la adoptarea sentinței de încetare a procesului penal în privința lui Braga Oleg, calificând acțiunile inculpatului ca contravenție.

A susținut, că greșit au fost apreciate declarațiile părții vătămate Rozlovan Iaroslav și a martorilor Bulbuc Svetlana și Vidrașco Diana, în contextul în care atât partea vătămată Rozlovan Iaroslav, precum și martorii Bulbuc Svetlana și Vidrașco Daria, în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești au indicat direct că în urma conflictului apărut între ei și inculpat, ultimul de două ori l-a lovit pe Rozlovan Iaroslav cu pumnul în regiunea feței.

A menționat, că refuzul părții vătămate Rozlovan Iaroslav de a fi supus examinării medicale în vederea constatării leziunilor corporale, nu constituie temei de a pune la îndoială lipsa leziunilor corporale, or, partea vătămată a declarat atât la urmărirea penală, precum și în cadrul ședinței de judecată că a fost lovit de două ori în regiunea feței, fiindu-i cauzate dureri fizice.

A precizat acuzarea că probele prezentate, administrate și cercetate de către instanța de judecată, indică direct și incontestabil că inculpatul intenționat a aplicat violența asupra persoanei, în loc public, în prezența altor persoane, adică acțiuni care încalcă normele etice și tulbură liniștea persoanelor.

În opinia acuzării, prima instanță a pus la baza sentinței de încetare a procesului penal în privința lui Braga Oleg, doar declarațiile martorilor părții apărării, iar concluzia primei instanțe în privința aprecierii juridice a acțiunilor inculpatului în raport cu probele administrate, este una pripită și nu corespunde circumstanțelor de fapt constatate în cadrul cercetării judecătorești.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Braga Oleg a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, echivalentul a 30 000 (treizeci mii) lei.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima

instanță la adoptarea sentinței, greșit a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal în privința lui Braga Oleg în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului constituie contravenție.

Instanța de apel a menționat, că analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, se constată cu certitudine că inculpatul Braga Oleg a săvârșit infracțiunea incriminată, iar acțiunile acestuia se încadrează în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei.

Astfel, instanța de apel a reținut, că prima instanță nu a indicat în sentință și nu a dat apreciere probelor acuzării cu privire la învinuirea înaintată inculpatului Braga Oleg pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

În opinia instanței de apel, intervenția legii penale la caz este justificată, apreciind ca fiind neîntemeiate concluziile primei instanțe cu privire la faptul că partea acuzării nu a prezentat probe în susținerea învinuirii înaintate lui Braga Oleg, or, aceasta nu a apreciat just probele materiale care dovedesc vinovăția inculpatului, și anume: cererea victimei Rozlovan Iaroslav depusă la 09 ianuarie 2018; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09 ianuarie 2018; procesul-verbal de confruntare dintre Braga Oleg și Rozlovan Iaroslav; declarațiile părții vătămate Rozlovan Iaroslav; declarațiile martorilor Chirca Diana, Chimacovschi Mstislav, Bulbuc Svetlana și Vidrașco Daria.

Instanța de apel a precizat, că declarațiile inculpatului Braga Oleg privind nevinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate se combat prin totalitatea probelor pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin: declarațiile părții vătămate Rozlovan Iaroslav, martorului Chirca Diana, Chimacovschi Mstislav, Bulbuc Svetlana, Vidrașco Daria și Beșleaga Veaceslav, cererea părții vătămate din 09 ianuarie 2018, procesul-verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de confruntare dintre Braga Oleg și Rozlovan Iaroslav, probe care coroborează între ele și demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că în speță, s-a dovedit existența componentei infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, în acțiunile lui Braga Oleg.

Reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, luând în considerație că inculpatul anterior nu a fost tras la răspundere penală și contravențională, a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, la evidența medicului psihiatru și/sau narcolog nu se află, nu și-a recunoscut vina, nu a conștientizat gravitatea faptelor săvârșite,

se caracterizează pozitiv, în calitate de circumstanțe atenuante s-a reținut săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, lipsa circumstanțelor agravante, instanța de apel a concluzionat, că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate, prin stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 30 000 lei.

5. Inculpatul Braga Oleg, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4) și 5) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului susține, că la 12 noiembrie 2020, a luat cunoștință cu decizia instanței de apel, când a depus o cerere în acest sens la Judecătoria Anenii Noi (sediul Bender), deoarece în toamna anului 2019, a plecat din Republica Moldova și a revenit la data de 10 octombrie 2020.

Mai indică, că deși a fost plecat din țară, la domiciliul său nu a parvenit citație de la Curtea de Apel Chișinău, cu referire la examinarea apelului părții acuzării.

În opinia inculpatului, instanța de apel nu urma să examineze apelul procurorului în lipsa sa, or, art. 321 Cod de procedură penală, stabilește cert condițiile în care judecarea cauzei poate avea loc în lipsa inculpatului.

De asemenea, consideră că la judecarea apelului, nu urma să participe din numele său avocatul Sucitu Vladimir, care a fost desemnat de Consiliul Național de Asistență Juridică Garantată de Stat pentru reprezentarea intereselor sale în cadrul primei instanțe, or, potrivit art. 70 Cod de procedură penală, instanța de apel urma să solicite Consiliului Național de Asistență Juridică Garantată de Stat, desemnarea unui alt apărător.

Precizează inculpatul, că prima instanță corect a conchis că vinovăția sa incriminată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, nu a fost demonstrată.

Astfel că, erorile comise de către instanța de apel urmează a fi corectate prin dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art. 422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul

de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 16 iunie 2020, (f.d. 1-3, vol. II), în lipsa inculpatului, care în acest sens a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa, din motiv că nu se află pe teritoriul Republicii Moldova (f.d. 250, vol. I), însă în prezența avocatului inculpatului, Sucitu Vladimir, care a fost înștiințat despre ziua pronunțării deciziei motivate, stabilită pentru data de 16 iulie 2020.

De asemenea, instanța de recurs atestă că avocatul inculpatului la data stabilită pentru pronunțarea deciziei motivate, nu s-au prezentat în ședința de judecată. Astfel, copia acesteia a fost expediată pentru cunoștință inculpatului Braga Oleg și avocatului Sucitu Vladimir în numele inculpatului, la data de 24 iulie 2020 (f.d. 30, vol. II).

La caz, termenul de declarare a recursului se calculează din 17 iulie 2020, ziua imediat următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 17 august 2020, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când inculpatul a declarat recursul la 03 decembrie 2020, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Colegiul penal stabilește că deși inculpatul a solicitat judecarea apelului în lipsa sa, acesta a cunoscut despre examinarea dosarului, iar partea apărării a participat în cadrul ședințelor de judecată a instanței de apel, atât inculpatul, precum și avocatul acestuia, nu au fost prezenți la pronunțarea deciziei motivate, astfel că omisiunea de a respecta termenul de depunere a recursului nu poate fi imputată instanței de judecată, or, apărarea urma să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012*), de a proteja drepturile inculpatului de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de recurs, fapt însă ignorat de acesta, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Conform art. 231 Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează

procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide, că recursul declarat de inculpatul Braga Oleg este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Braga Oleg xxxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 mai 2021.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor